

Suport a AEMS en la restauració de l'ecosistema fluvial de Tajuña a Espanya

Beneficiari: AEMS-Ríos con

Vida Ubicació: Espanya,

Europa Cicle de subvenció: 2024 - 2026

Tipus de subvenció: suport al programa durant dos anys, Delegació a Catalunya, protecció del medi ambient i la biodiversitat

Lloc web: riosconvida.es

AEMS-Ríos con Vida és una associació espanyola fundada el 1979 que es dedica a la conservació i la restauració de rius i hàbitats riberencs. La seva missió se centra a fomentar l'aplicació efectiva de la llei mediambiental, a millorar la sostenibilitat i a sensibilitzar la població sobre l'ús responsable de l'aigua i els ecosistemes fluvials. L'associació difon i fomenta activament la innovació, solucions basades en la natura i les millors pràctiques per mantenir la integritat ecològica dels sistemes fluvials i la integració sostenible de les activitats humanes. Durant més de 15 anys, l'AEMS ha estat al capdavant d'iniciatives per eliminar les barreres dels rius d'Espanya. Per impulsar aquesta tasca, ha creat un consorci de dues ONG coordinades: l'AEMS-Ríos con Vida és l'organització principal responsable de la gestió i coordinació global del projecte i el Centro Ibérico de Restauración Fluvial (CIREF) actua com a soci estratègic i colíder.

L'AEMS-Ríos con Vida i el CIREF han estat col·laborant en el desenvolupament d'un projecte per eliminar tres preses abandonades consecutives del riu Tajuña, situat a la província de Guadalajara de Castella-la Manxa. Tanmateix, durant les avaluacions de camp, es van descobrir més infraestructures abandonades en els terrenys inundables circumdants. Aquestes restes, que havien format part de piscifactories que ara es troben en desús, ocupen un espai d'unes 17

hectàrees. Actualment degraden la dinàmica natural del terreny inundable, obstrueixen la infiltració i retenció d'aigua i suposen un risc per a la seguretat tant de la fauna salvatge com de les comunitats locals. Malgrat aquestes afectacions, el riu Tajuña i els seus terrenys inundables d'aquesta zona estan, en gran mesura, ben conservats. El lloc sustenta una rica comunitat de vegetació de ribera i hi viuen espècies d'interès ecològic, com ara llúdrigues i diverses espècies aquàtiques, entre elles peixos autòctons vulnerables.

La **Fundació Nando i Elsa Peretti - Delegació a Catalunya** (NaEPF) ha donat suport a AEMS-Ríos con Vida en la restauració del riu Tajuña i els seus terrenys inundables, que estaven greument degradats, erosionats i coberts per hectàrees d'infraestructures de formigó en desús. La urgència d'aquestes actuacions queda emfasitzada pels efectes devastadors dels recents fenòmens atmosfèrics extrems, com la DANA de València. La Península Ibèrica és especialment vulnerable als efectes del canvi climàtic i actualment Espanya és el país d'Europa amb més erosió del sòl i amb l'esgotament més ràpid dels recursos d'aigües subterrànies. Aquesta iniciativa de restauració contribueix a revertir aquestes tendències millorant la resiliència i la funció ecològica del riu i dels hàbitats riberencs, que ofereix beneficis com ara la mitigació de les inundacions, el control de

l'erosió i la reducció de l'escolament superficial.

L'objectiu d'aquest projecte és assolir la restauració integral del riu Tajuña i els seus terrenys inundables. La primera fase, finançada per la NaEPF, es dirigeix a la recuperació d'aproximadament el 30 % de la zona degradada mitjançant l'eliminació de les infraestructures de ciment, seguida de la rehabilitació ecològica emprant tècniques de bioenginyeria de baix impacte. Aquestes tècniques inclouen rehidratar el paisatge compactat creant basses d'infiltració, terrasses i aiguamolls i també replantar arbres i matolls autòctons a les zones riberenques. Les àrees de ribera restaurades i reforestades no només ajudaran a estabilitzar el paisatge sinó que també faran de corredors ecològics per a les espècies de flora i fauna salvatge, cosa que millorarà la biodiversitat en un entorn altrament fragmentat. És igualment important la participació de les comunitats locals: el projecte vol implicar activament els residents, incorporar-hi els seus punts de vista i garantir que aquest procés de restauració els aportí beneficis en relació amb el medi ambient, l'oci i la salut.